

StadsSnuffel

Wie is nu die
Lange Wapper?

StadsSnuffel

Ontdek al snuffelend en speurend het oude centrum van Antwerpen.

Aan de hand van een reeks vragen en opdrachten kom je op de mooiste en meest inspirerende plekjes van Antwerpen en krijg je inzicht in de geschiedenis van de stad en haar rijke hedendaagse cultuur.

De StadsSnuffel bestaat uit twee onderdelen. Zo zijn er vragen en opdrachten die onderweg gesteld worden en is er een fotospeurtocht. De onderwerpen op de foto's zijn terug te vinden tijdens de StadSnuffel. Het is de bedoeling om deze in de juiste volgorde te plaatsen.

Let op:

Kijk uit waar je loopt maar vergeet zeker niet af en toe naar boven te kijken. Ook boven je hoofd vertelt de stad Antwerpen je een prachtig verhaal. Helaas wordt hier meestal 'onderdoor' gekeken.

Denk wel aan het verkeer en kijk uit bij het oversteken.

Veel plezier!

(De antwoorden vind je op de website van Vonker, of je kunt ze aanvragen per e-mail.)

De StadsSnuffel **START** op de **GROTE MARKT**.

De Grote Markt is het terrein van Silvius Brabo. En met reden! Silvius Brabo wordt vaak gezien als de naamgever van de stad Antwerpen.

Het verhaal gaat dat er vroeger een wrede reus over de Schelde heerste. Deze Druon Antigoon eiste een zware tol van iedere voorbijvarende schipper. Kon of wilde deze niet betalen, dan hakte Antigoon onverbiddelijk de hand van de schipper af en wierp deze in de Schelde.

Maar zoals zo vaak vond ook deze tiran zijn Waterloo.

De Romeinse soldaat Silvius Brabo bleek een maatje te 'groot' voor Antigoon. Brabo ging het gevecht aan met Antigoon, won en strafte de reus door zijn hand af te hakken en deze in de Schelde te werpen.

Zo ontstond de naam Handwerpen, ofwel Antwerpen.

Brabo heeft zijn standbeeld midden op de Grote Markt dus meer dan verdiend. Onze held heeft echter wel wat issues. Zo gooit hij de hand van Antigoon de verkeerde kant op, de Schelde ligt immers achter hem.

Nu zijn hier wel verzachtende omstandigheden voor aan te dragen. Zou Brabo namelijk wél richting de Schelde gooien, dan zou hij de reuzenhand rechtstreeks de burgemeesterskamer binnen kegelen.

Vraag 1

Maar toch..., zelfs al zou het stadhuis er niet staan, dan zou Brabo de Schelde nooit halen. Waarom niet?

(Tip: Neem de exacte houding van Brabo aan en probeer dan een worp na te bootsen. Let op het voetenwerk!)

Foto's maken = aangeraden! Deze leveren bonuspunten op, zeker als ze op de Facebook pagina www.facebook.com/vonker.eu verschijnen.

.....
.....

Verlaat de Grote Markt met het stadhuis aan je rechterhand en sla bij Frituur No. 1 de Hoogstraat in.

Ga vervolgens aan de linkerkant op zoek naar de ingang van de VLAEYKENS GANG (naast café 't Parlement).

Wandel de Vlaeykengang in en sla vervolgens bij restaurant 't Hofke rechtsaf (over het terras).

De uit 1591 daterende Vlaeykengang vormt een oase van rust binnen het drukke stadscentrum en herbergt onder meer een internationaal bekende galerie. De onderneming die deze galerie beheert, is ook actief op het gebied van architectuur, interieurdesign en vastgoed. Mede dankzij de inspanningen van dit bedrijf werd de Vlaeykengang gered van de sloophamer.

Vraag 2

Hoe heet deze galerie?

.....
.....

Verlaat de Vlaeykengang en sla linksaf de Pelgrimstraat in.

Steek de Oude Koornmarkt over en wandel door de Tempelstraat (naast restaurant de Rooden Hoed) in de richting van de HANDSCHOENMARKT.

Dit plein ligt in de schaduw van de machtige Antwerpse kathedraal die in de 16e eeuw werd gebouwd. Helaas bleek er niet genoeg geld om beide torens te voltooien. Niettemin heeft deze kathedraal de hoogste toren van de Lage Landen.

Vraag 3

Hoe hoog is de hoogste toren van de kathedraal?

.....

.....

Het beeldhouwwerk van de toren wordt wel eens beschreven als 'stenen kantwerk'. De kathedraal is dan ook ongelooflijk rijk versierd.

Vraag 4:

Waar is onderstaand fragment terug te vinden?

.....

.....

Verlaat de Handschoenmarkt via het straatje tegenover de ingang van de kathedraal.

Ga rechts af, wandel vervolgens door de Suikerrui en steek aan het einde de Jordaenskaai over.

Ga verder in de richting van de SCHELDE (niet omhoog) en daal vervolgens de helling af naar het ponton.

Hier klopt de slagader van de stad Antwerpen. Dankzij de Schelde kon Antwerpen in de 16e eeuw uitgroeien tot één van de belangrijkste steden van Europa. Door het uitbreken van de 80-jarige oorlog moest Antwerpen de eer van belangrijkste havenstad van Europa doorgeven aan Amsterdam. Heden ten dage is Antwerpen opnieuw één van de grootste havens van Europa.

Vraag 5

De haven van Antwerpen ligt dus niet rechtstreeks aan zee maar aan de rivier de Schelde.

5a. Schat in hoe breed de Schelde op dit punt is.

.....

5b. Schat de afstand in vanaf het punt waar u nu staat tot aan de monding van de Schelde in de Noordzee.

.....

Verlaat aan de andere kant het ponton en wandel in de richting van kasteel het Steen.

Bij de entree van het kasteel staat een standbeeld van de mythische figuur LANGE WAPPER.

Vraag 6

In de bijlage vind je twee verhalen over de oorsprong van deze zeer speciale Antwerpenaar die we onder meer kennen als een handlanger van de Zwarte Madam uit Suske en Wiske.

Wat is het juiste verhaal?

- Don Juan en Optimus Primus
- Kwelduivel en Beschermheer

Wandel de helling op naar de ingang van HET STEEN.

Dit Middeleeuwse kasteel is zo ongeveer het oudste gebouw van Antwerpen en werd al omstreeks 1250 gebouwd. Keizer Karel liet het in 1520 grondig renoveren. Oorspronkelijk werd het Steen bewoond door de Burggraaf van Antwerpen. Zou dit nu nog het geval zijn, dan zou koning Willem-Alexander hier resideren, hij is immers officieel nog steeds Burggraaf van Antwerpen.

Boven de entree van het kasteel zijn 3 wapenschilden terug te vinden, dat van het Hertogdom Brabant, het Markgraafschap Antwerpen en natuurlijk dat van de stad Antwerpen.

Vraag 7

Verbind de wapens met hun positie

Hertogdom Brabant	Midden
Markgraafschap Antwerpen	Links
Stad Antwerpen	Rechts

Verlaat het Steen door de trappen naast het kruis af te dalen.

Beneden aangekomen sla links af en passeer het anker.

Hier bevindt zich zoals je kunt zien nog een deel van het Antwerpse Scheepvaartmuseum, nu onderdeel van het Museum Aan de Stroom (MAS).

Ga rechtsaf door het gat in de muur en steek voorzichtig de straat over.

Ga aan de andere kant van de straat, iets naar rechts, de Vleeshuisstraat in.

Wandel rechtdoor, de trappen op, door de Repenstraat tot bij de ingang van het VLEESHUIS.

Het Vleeshuis is het gildehuis van het oudste Antwerpse gilde, de vleeshouwers. Het werd begin 16e eeuw gebouwd door de zeer welbedeelde vleeshouwers en diende naast gildehuis ook als verkoophal. Sinds de 20e eeuw wordt het gebruikt als stadsmuseum. Tegenwoordig is er het museum 'Klank van de Stad' gevestigd, over de geschiedenis van klank, muziek en dans in Antwerpen.

Aan de rechter zijde van het Vleeshuis is de Drie Hespensstraat. Deze straat dankt haar naam aan de voormalige herberg 'De drie hespen', waar de vleeshouwers graag een kruik gingen drinken.

Vraag 8

Hier testen we jullie kennis van het Vlaams.
Hoe zou men in Nederland deze straat noemen?

.....
.....

Tegenover de ingang van het Vleeshuis is een soort van galerij.
Wandel door deze galerij, langs de Ruckersplaats, tot aan de Lange Doornikstraat.
Sla hier links af.

Vorbij de slager aan de rechter kant van de straat sla rechts af naar de Grote Koraalberg, (in de richting van café In de Gloria).

Wandel aan de rechter kant van het parkje op de Grote Koraalberg in de richting van de HOFSTRAAT.

In de Hofstraat woonde de leermeester van de wereldberoemde Antwerpse schilder Rubens, bekend van zijn mollige, ofwel Rubensiaanse dames.

Vraag 9

Wie was deze leermeester van Rubens en wanneer leefde hij?

.....
.....

Steek de Hofstraat over richting de OUDE BEURS en wandel hier naar binnen.

Dit Gotische gebouw was in de Gouden eeuw van Antwerpen dé vergader- en verzamelaarsplaats van de Antwerpse kooplieden.

Vraag 10

De bestrating op het binnenplein van de Oude Beurs bevat een cirkel die exact even groot is als een cirkel die je eerder tijdens deze StadsSnuffel bent tegengekomen.
De vraag is natuurlijk, waar?

.....

De Oude Beurs is het EINDE van de wandeling. Als je de Oude Beurs verlaat en links afslaat kom je vanzelf weer op de Grote Markt.

Bijlage Lange Wapper

Over Lange Wapper doen verschillende verhalen de ronde. Van duivel en kwelgeest tot beschermheer en drinkenbroeder.

Maar wie is nu de echte Lange Wapper? Kiezen jullie het juiste verhaal?

Don Juan en Optimus Primus

Lange Wapper was de Don Juan van Antwerpen, geen enkele vrouw was veilig voor hem. Zijn mythische veroveringen werden door de eeuwen heen steeds grootser en mooier. Er zou geen vrouw in Antwerpen zijn die de verleiding van zijn bed had kunnen weerstaan. Het gerucht deed dan ook de ronde dat hij niet alleen qua lengte zeer fors geschapen was. Menig Antwerpenaar beroept zich er dan ook op dat hij een afstammeling is van de beroemde 'Lange Wapper'.

En ook in het Antwerpse nachtleven dook Lange Wapper regelmatig op.

Onder zijn standbeeld zien we twee dronkenlieden opkijken naar hun Optimus Primus. Lange Wapper staat namelijk al eeuwen bekend als de koning én de keizer van het Antwerpse nachtleven. Hij kon meer drank verzetten dan welke andere dokwerker ook!

Nu nog steeds zijn er studentenverenigingen die elk jaar hun Lange Wapper kiezen...

Kwelduivel en Beschermheer

Lange Wapper dook op in de tijd van de eerste straatverlichting. 's Avonds laat wanneer de dokwerkers op weg waren naar huis, naar hun vrouw en kinderen, zonder het loon van die dag dat ze alweer opgezopen hadden in de herberg, werden zij achtervolgd door niet alleen hun geweten, maar ook een schaduw. Deze werd steeds langer en groter en op het moment dat de dronkenlieden dachten dat ze ingehaald werden, verdween de schaduw weer. Bang voor de reprimandes van Lange Wapper die opkwam voor vrouwen en kinderen en met de bibber in de knieën, trokken ze weer verder. Maar opnieuw was die schaduw daar weer. En opnieuw beloofde de gekwelde dronkaard aan een hogere macht dat hij beter voor zijn vrouw en kinderen zou zorgen en niet meer heel zijn pré er in het café door te jagen.

Zo waggelden zuipschuiten van lantaarnpaal naar lantaarnpaal, tussen hoop en vrees voor de angstwekkende schaduw die telkens groeide en hen leek in te halen om dan even plotseling weer te verdwijnen...

Welk verhaal is het echte verhaal achter Lange Wapper?

FotoSnuffel

Vul hier de juiste volgorde van foto's in.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....

